

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики”

Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на Икономически университет

ИНТЕЛЕКТУАЛНАТА СОБСТВЕНОСТ КАТО ЕЛЕМЕНТ ОТ ИНФОРМАЦИОННАТА ГРАМОТНОСТ В УНИВЕРСИТЕТСКА СРЕДА

Читалня на Библиотеката на ИУ
18 октомври, Четвъртък, 2012

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева - УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева - УНСС, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

Структура на презентацията

1. Актуалност на изследването
2. Цел на изследването
3. Определение за Информационна грамотност (ИГ)
4. Определение за информационна грамотност съгл. Александрийската декларация
5. Интелектуалната собственост и информационната грамотност
6. Стандарти за информационна грамотност
7. Заключение

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

1. Актуалност на изследването

- ИНТЕРНЕТ
- ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ РЕСУРСИ
- НЕЗАБАВЕН ДОСТЪП ДО ИНФОРМАЦИЯ

**ИНФОРМАЦИОННА
ГРАМОТНОСТ**

Интеллектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

3 ФОНД
НАУЧНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

2. Целта на изследването е:

□ да се изясни ролята, значението и мястото на програмите за обучение в областта на интелектуалната собственост като част от информационната грамотност в университетска среда.

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

3. Определение за Информационна грамотност (ИГ)

Информационната грамотност * (ИГ) (Information literacy, IL) се дефинира като набор от знания и умения, необходими, за да бъде открита, анализирана, запомнена и използвана дадена информация. Информационно грамотните хора знаят как да намерят, оценят и използват информацията ефективно, за да решат даден проблем или за да вземат решение, независимо от това дали информацията идва от компютър, книга, осведомителна агенция, филм или какъвто и да е вид допълнителни ресурси.

* Information literacy. // Wikipedia, the free encyclopedia.

URL: <http://en.wikipedia.org/wiki/Information_literacy >

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

4. Определение за съгл. информационната грамотност Александрийската декларация

Съгласно определението в **Александрийската декларация** (триета в Библиотека Александрина в Александрия, Египет на 9 ноември 2005.), информационната грамотност се определя като „**възможност на хората с различно обществено положение и занятие ефективно да търсят, оценяват, използват и създават информация с цел постигане на техните лични, социални, професионални и образователни цели**”.

Интеллектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

5. Интелектуалната собственост и информационната грамотност

И двете определения за ИГ поставят **информацията** на първо място, като средство за постигане на цели от различно естество, но именно тук е време да се постави на дневен ред въпросът за **правата върху интелектуална собственост.**

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

5. Интелектуалната собственост и информационната грамотност

Интелектуалната собственост се свързва пряко с информацията, която съдържа нейните обекти, или казано с други думи, **интелектуалната собственост е собствеността върху информацията, която интелектуалните продукти съдържат като техните създатели имат изключително право върху тях.**

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

5. Интелектуалната собственост и информационната грамотност

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

6. Стандарти за информационна грамотност

□ Information Literacy Competency Standards for Higher Education на Association of College and Research Libraries (ACRL)

□ <http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/acrl/standards/standards.pdf>

□ 5 стандарта

□ Тези стандарти се прилагат за студенти във висшето образование.

Интеллектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

6. Стандарти за информационна грамотност

Стандарт 5 – основни индикатори

- Информационно грамотният човек разбира повечето **етични, правни и социално-икономически аспекти, свързани с информацията и информационната технология.**
- Информационно грамотният човек **спазва законите, регулациите, институционалните политики и етикетите, свързани с достъпа и използването на информационни източници.**
- Информационно грамотният човек **оценява употребата на средства за информация при комуникирането на продукта или представянето му.**

Интеллектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

7. Заключение

Придържайки се към трите индикатора на Стандарт пет за информационна грамотност във висшето образование е необходимо да се подчертае, че интелектуалната собственост е изключително важен елемент от информационната грамотност на студентите, в частност на библиотечно-информационните специалисти. Тъй като, за да бъдат максимално прецизни в своята практика, те трябва да притежават по-обширни, специализирани познания за теорията и практиката на законодателството в областта на интелектуалната собственост.

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

Гл. ас. д-р Тереза Тренчева, УниБИТ
Проф. д-р Божанка Неделчева, ВСУ “Черноризец Храбър”

12 ФОНД
НАУЧНИ
ИЗСЛЕДВАНИЯ

“Информационната грамотност - модели за обучение и добри практики” Варна, 18-19 октомври, 2012 г. • Университетска библиотека на ИУ

Б л а г о д а р я !

Д-р Тереза Тренчева
Главен асистент
Университет по
библиотекознание и
информационни
технологии

e-mail: t.trencheva@unibit.bg
GSM: +359 889 645 400

Адрес за кореспонденция:
бул. Цариградско шосе № 119,
1784 София - БЪЛГАРИЯ

**Проф. д-р Божанка
Неделчева**
УНСС,
ВСУ “Черноризец
Храбър”

email: bojana.bn@abv.bg
GSM: +359 887 095 952

Адрес за кореспонденция:
ул. Ами Буе 10 А, ет.3, ап.9
1606 София - БЪЛГАРИЯ

Интелектуалната собственост като елемент от информационната грамотност в университетска среда

